

TÁRSULATI ÜGYEK.

A Királyi Magyar Természettudományi Társulat elnöksége a választmány nevében mély fájdalommal jelenti, hogy

FRIVALDI FRIVALDSZKY JÁNOS

a M. N. Múzeum állattárának igazgató őre, Társulatunk pártoló és választmányi tagja, 1895 márczius 29-ikén meghalt.

Társulatunknak 43 éven át volt ő rendes, majd pártoló s 22 éven át választmányi tagja; a tudomány önzetlen szeretetéből fakadó buzgóságával, fáradhatatlan tevékenységével és parányiságokig menő szabatosságával szolgálta állattani irodalmunkat Társulatunk kiadványainak sokszor igen terhes bírállataiban, szakvéleményeiben és önálló dolgozataiban. Mit köszönhet az ő bámulatos kitarlásának és szorgalmának hazánk faunájának ismerete, arról fényesen tanuskodik a M. N. Múzeum gyűjteménye, tudományos monografiái és hazánk legkülönbébb vidékéről közölt adatai. Utolsó munkája is, melyet halála félbeszakított, Magyarország bogarainak teljes összeállítása, Társulatunknak volt szánva.

ÁLDOTT LEGYEN EMLÉKE.

Választmányi ülés 1895 márczius 20-ikán.

Elnök: Szily Kálmán.

Jegyző: Csopey László.

Jelen vannak: Bartoniek Géza, Borbás Vincze, Csapodi István, Entz Géza, Fröhlich Izidor, Ilosvay Lajos, Inkey Béla, Klug Nándor, Lengyel Béla, Pethő Gyula, Schmidt Sándor, Schuller Alajos, Semsey Andor, Staub Móricz, Thanhoffer Lajos és Wittmann Ferencz választmányi tagok; Ráth Arnold könyvtárnok, Wartha Vincze első, Paszlavszky József másodtitkár és Lengyel István pénztárnok.

Wartha Vincze első titkár előterjeszti, hogy 1895 februárius 23-ikán a könyvtár Heller Ágost volt könyvtárnoktól átvétetett, Ráth Arnold új könyvtárnoknak átadatott s az ügyről jegyzőkönyv vétetett fel. — Tudomásul vétetik.

A titkár előterjeszti Dr. Margó Tivadar egyetemi tanár következő levelét:

»Nagyságos Elnök Úr!

Nagy örömmel vettem a kir. m. Természettudományi Társulat f. é. január hó 23-ikán tartott közgyűlésének hozzám intézett üdvözlő átiratát, a melylyel engem félszázados tagságom évfordulója alkalmával megtisztelni méltóztatott.

E lefolyt félszázad alatt Társulatunk nemes törekvéseiben magam is részt vettem s azokat szerény erőmhöz képest előmozdítani igyekeztem. E hosszú idő alatt élénk figyelemmel kísértem s örömmel láttam, hogy Társulatunk zsenge gyermekeiből miként fejlődött és lett közművelődésünk egyik fő tűzhelyévé s a hazai természettudományok terén elsőrendű faktorává.

Ha előrehaladott korom nem gátolna, kettőzött munkássággal hálálnám meg e szi-

ves megemlékezést, de mindamelllett kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy Társulatunk tudományos mozgalmában és nemes céljai előmozdításában tőlem telhetőleg a jövőben is — a mennyire erőm engedi — közreműködni óhajtok.

Midőn végre a ritka kitüntetésért őszinte hálám kifejezését nyilvánítom, e nap emlékére s a hazai tudományos állattan felvirágzása érdekében ezennel van szerencsém 500 frtot a czélből ide mellékelni, hogy ez által a Társulat félszázados jubileuma alkalmából — 1892-ik évi január hó 16-ikán tett 500 frtnyi alapítványom egy ezer (1000) forintnyi összegre emeltessék s ezen összeg kamatai a jövő évtől kezdve két-két évenként a Társulat folyóirataiban megjelent, önálló kutatáson alapuló legjobb zoológiai dolgozat külön jutalmazására fordíttassék, megjegyezvén, hogy a jutalmat a Választmány Zoológiai Bizottságának és a Választmánynak véleményes jelentése alapján a közgyűlés a legjobb munkának ítélje oda.

Fogadja Nagyságod kiváló tiszteletém és nagyrebecsülésem őszinte kifejezését, a melylyel maradtam

Budapest, 1895 márczius hó 5-ikén

hazaifüi üdvözlettel

MARGÓ TIVADAR.«

A választmány nagy örömmel veszi az ajándékot s megbizza az elnökséget, hogy a választmány nevében köszönő-iratot intézzen az adományozóhoz.

A titkár előterjesztést tesz a szakosztályokról, melyek működéseket megkezdették s bemutatja a zoológiai szakosztály jegyzőkönyvét a Fenichel-ünnepről. — Örvendetes tudomásul vétetik.

Lengyel István pénztárnok előterjeszti a forgó tőke állását 1895 februárius végén. — Tudomásul szolgál.

A jegyző mélyen elszomorodva jelenti, hogy az utóbbi választmányi ülés óta 8 tag haláláról értesült. Elhunyt Csánády Béla birtokos, Karczagon; Geissler Ferencz ispán, Bertamajoron; ifj. Jókai Mór miniszteri titkár, Budapesten; Komáromy György m. á. v. felügyelő, Budapesten; Kozocsa Tivadar paedagógiumi tanár, Budapesten; Monspart Gyula kasznár, Gáspártelken; Pázmány Aurél szent Ferencz-rendi áldozópap, Kőrmöcsbányán és Simon Károly gyógyszerész, Bellatincon. — Szomorú tudomásul vétetik.

Kilépett 19 tag. — Tudomásul van.

Mint régi adósok kihagyásra ajánlhatnák 20-an. — Töröltetnek.

A jegyző előterjeszti az utolsó v. ülés óta a könyvtárba érkezett ajándékokat. Szerzők ajándékai: Tormay Béla, Általános állattenyésztés; Lederer Ábrahám, A világnézet és a nevelés feladata; Széchenyi Béla, Funde aus der Steinzeit im Neusiedler Seebecken és ugyanaz francia nyelven; L. Méhelyi, Lacerta praticola Eversm. in Ungarn. — Köszönettel vétetnek.

A jegyző felolvassa az új tagokul ajánlottakat: Bálint Lajos gyógyszerész Makó, (ajánló: Laurszky I.); Eördögh Bertalan erdészakad. hallgató Selmech, (Horváth V.); Erdődy József állatorvos Hőgyész, (Farkas S.); Fejér Elemér erdészakad. hallgató Selmech, (Horváth V.); Finaly Lajos mérnök Budapest, (Entz G.); Gárdonyi Emil tanító Budapest, (Lengyel I.); Hajniss Dezső r. k. lelkész Czibakháza, (Ottó S.); Hamar László, kir. erdőgyakornok Otoác, (Zwierina A.) Harvich Ernő erdészakad. hallgató Selmech, (Horváth V.); Jakab Emil magánzó Nagyvárad, (Lengyel I.); Jeszenszky Kálmán erdészakad. hallgató Selmech, (Horváth V.); Klimes Antal jegyző Hőgyész, (Farkas S.); Kóczian Dezső gyógyszerész Hatvan, (Pap T.); Kocziszky János ügyvéd Békés-Csaba, (Sailer V.); Kovács Lajos ev. ref. kántor Czegléd, (Paulovits K.); Kundrát Emil m. k. erdész Kálje, (Bosnyák M.); Leitner János tisztviselő Budapest, (Lengyel I.); Löwinger János bór- és festékgyáros Budapest, (Lendl A.); Dr. Lövy Ferencz kerületi rabbi Nagyatád, (Kovács I.); Marzó Károly m. á. v. mérnök Miskolcz, (Horváth B.); Merényi György tanító Czibakháza, (Ottó S.); Dr. Meszinger József chemikus Budapest, (Gerster M.); Mihálffy Antal m. á. v. főmérnök Budapest, (Adda K.); Nagy Zoltán s. jegyző Csanádpalota, (Bregarten H.); Németh Lajos festőművész Budapest, (Madarász Gy.); Neubauer Gyula vasúti ellenőr Budapest, (Schnierer A. és Malomhegyi I.); Niederhauser István kasznár Pa.-Besenyő, (Óváry D.); Nitsch Rezső m. á. v. mérnök Budapest, (Grittner A.); Noghe László kir. erdőgyakornok Otoác, (Zwierina A.); Omelka Gusztáv gőzhajózási hivatalnok Gombos-Bogojeva, (Németh I.); Ormós Zsigmond erdészakad. hallgató Selmech, (Horváth V.); Pálffy Dániel magánzó Szeged, (Tasnady A.); Dr. Perlmutter Alfréd chemikus Budapest, (Neumann Zs.); Pfinn József építész Budapest, (Kalecsinszky S.); Rőthler György Bálint elektrotechnikus Ka-

posvár, (Olofson G.); Dr. Schapinger Alajos orvos Budapest, (Szili A.); Dr. Schmeller Alajos s. lelkes Baranya-Baán, (Rosenbaum I.); Schulek János építész Budapest, (Melczér G.); Seidl Miklós urad. alerdész Csomád, (Rostagni G.); Sieber József műszaki tiszt Komárom, (Wintner G.); Steiner Lajos tanár Nagyvárad, (Klemp G.); Bocsári Svastics Lajos birtokos Keszthely, (Zdeborszky V.); Szabó Béla körjegyző Lábod, (Óváry D.); Szemere Viktor mérnök Czibakháza, (Ottó S.); Tassy Miklós ev. ref. tanító Debreczen, (Csurka I.); Tomola Nándor mérnök Budapest, (Entz G.); Ursits Dezső gyógyszerész Budapest, (Szilágyi Gy.); Vihlidka Nándor igazg.-tanító Czibakháza, (Ottó S.); Wintner Samu ügyvédjelölt Gyöngyös, (Lengyel I.); a kik mind a 49-en megválasztottak; velök a tagok száma 7746-ra emelkedett, a kik közt 212 alapító tag és 163 hölgyn van.

Az állattani szakosztály ülése 1895 februárius 9-ikén.

A szakosztály ez alkalommal Dr. Entz Géza elnöke alatt a M. tud. Akadémia palotájában ünnepélyes ülést tartott, melynek tárgya az elhunyt Fenichel Samuel, nagyenyedi származású fiatal zoológus Új-Guineában végzett kutatásainak és gyűjtéseinek méltatása volt. A nagy és előkelő hallgatóság előtt tartott beszédek és előadások, nevezetesen Herman Ottó emlékbeszéde és Madarász Gyula ismertető előadása, a bemutatott legfontosabb tárgyak rajzaival

együtt a Term. tud. Közlöny márcziusi füzetében egész terjedelmökben megjelentek.

Az ülés végén Csató János, Alsó-Fehérmegye alispánja és társulatunk tiszteleti tagja, lelkes szavakkal elismerését fejezte ki, hogy hazánk elsőrangú intézete és tudós társulata, mint a Magyar Nemzeti Múzeum és a K. M. Természettudományi Társulat oly kegyeletes módon emlékezik meg azon férfúró, ki életét a tudományos kutatásnak szentelte. Ebből azt látja, hogy a tudományos törekvéseket hazánkban méltányolják és megbecsülik, azért ez alkalommal kijelenti, hogy negyven éven keresztül megszakítás nélkül folytatott gyűjtéssel szerzett madár- és növénygyűjteményét, valamint családi könyvtárát bekövetkezendő halála esetén a Magyar Nemzeti Múzeumnak ajánlodekkozza. Ezen kijelentésre, mely általános lelkesedéssel fogadtatott, Szalay Imre igazgató a Magyar Nemzeti Múzeum részéről, Szily Kálmán elnök pedig Társulatunk nevében Csató János tagtársunknak nagybecsű ajándékért meleg szavakban fejezték ki köszönetüket. A szakosztály azután egyhangúlag elhatározta, hogy Csató János tagtársunknak e becses ajándéka a jegyzőkönyvben kellőleg méltatassék és a jegyzőkönyv kivonata neki megküldessék.

Hibaigazítás. Az 1895 februárius 20-ikán tartott választmányi ülés jegyzőkönyvébe (156. l.) beiktatandó, hogy az állattani szakosztály két alelnököt választott: Entz Géza-t és Horváth Géza-t, kinek neve tévedésből kimaradt.

LEVÉLSZEKRÉNY.

KÉRDÉSEK.

(40.) A Közlöny tavali feleletei közt olvastam, hogy a sóhajtás megegyezik az ásitással. Megengedem, vannak sóhajtásszerű ásitások, de hogy az oxigén egyensúlyozására szánt mély lélekzés volna, kétlelem. Egy fáradt munkás, vagy unatkozó ember ásitozik, de csak akkor, ha épen fáradt vagy unatkozik, holott a szerelmes fiatal ember vagy az élet gondjaival küzdő családapa sóhajtozik a nap minden szakába. Vagy pl. tessék megfigyelni az Andrássy-úton egy fiatal párt, a mint karöltve sétál és ha véletlenül egy tetszős fogat mellettük elrobog, vagy egy fényes kirakat előtt megáll: a menyecske legalább is vagy ötször fog egymásután sóhajítani. A multról

beszélgető öregek szintén sóhajokkal fűszerezik az emlékezést. S én már több különböző okok és körülmények közt haldoklót láttam, a kik mind sóhaj- és sohasem ásitásszerű lélekzéssel szüntek meg élni.

Ezek azok a pontok, a melyek az én hitemet ebben az ügyben megingatják s mivel magam okát csak aanyiban tudom meghatározni, hogy az ásitás lélekzési szükséglet a sóhaj pedig a vágy és emlékezés nem szóbelileg hangosított alakja. Kérem az erre hivattak szíves felvilágosítását. P. S.

(41.) Milyen magyar vagy német könyv tárgyalja behatóan a gazdaságilag használatos takarmányeműek kémiai quantitativ elem-

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.